



Evropská unie  
Evropský sociální fond  
Operační program Zaměstnanost

# METODIKA VYHODNOCOVÁNÍ ÚSPĚŠNOSTI SOCIÁLNÍHO BYDLENÍ V JINDŘICHOVĚ HRADCI



1. LEDNA 2020

## Obsah

Obsah.....	1
Hodnocení a aktualizace.....	2
Případové studie.....	2
Indikátory pro měření změny udržitelnosti lokálního systému sociálního bydlení.....	3

### Autoři:

Vydal Městský úřad v Jindřichově Hradci

v rámci projektu Pilotní ověření sociálního bydlení v J. Hradci  
CZ.03.2.63/0.0/0.0/16\_128/0006202

## Hodnocení a aktualizace

Hodnocení a aktualizace Konceptce sociálního bydlení je připravována Platformou pro sociální bydlení v Jindřichově Hradci, která prostřednictvím níže uvedených částí hodnocení stanovila dílčí kritéria pro hodnocení funkčnosti celého systému sociálního bydlení ve městě. Na základě zjištění pak bude upravovat/aktualizovat Konceptci sociálního bydlení v JH. Tyto činnosti budou prováděné koordinátorem sociálního bydlení, členy Platformy pro sociální bydlení, externími evaluátory a sociálními pracovníci Městského úřadu v Jindřichově Hradci.

Toto vyhodnocení bude probíhat 2x ročně dle stanoveného harmonogramu pro daný rok.

V rámci tohoto hodnocení budou zpracovány tyto základní výstupy:

1. případová studie,
2. indikátory pro měření změny udržitelnosti lokálního systému sociálního bydlení.

## Případové studie

Cílem případové studie je získat informace nezbytné pro pochopení místního kontextu a interpretaci dat sesbíraných v rámci následujících metodik:

- metodika hodnocení bytové nouze,
- metodika prevence ztráty bydlení,
- metodika sociální práce v oblasti bydlení,
- metodika spolupráce lokálních partnerů sociálního bydlení.

Externí evaluátoři na základě výstupů z výše uvedených metodik připraví případové studie popisující vytvořené systémy sociálního bydlení na místní úrovni v jejich lokálně specifickém kontextu a jejich fungování v praxi.

Případové studie budou zaměřené na tyto tematické okruhy:

### **Vznik lokálního systému sociálního bydlení**

- iniciace vzniku lokálního systému sociálního bydlení,
- vymezení cílové skupiny.

### **Charakteristika místního systému sociálního bydlení**

- charakteristika bytového fondu nasmlouvaného a užívaného k účelům sociálního bydlení,
- kritéria vstupu do sociálního bydlení a podmínky jeho užívání,
- způsob výběru uživatelů sociálních bytů,
- specifikace podporovaných cílových skupin.

## Charakteristika podpůrných nástrojů sociálního bydlení

- charakteristika sociální práce doprovázející sociální bydlení,
- další poskytované podpůrné nástroje sociálního bydlení, způsob a podmínky poskytování,
- spolupráce s místními aktéry,
- omezení bránící některým cílovým skupinám ve vstupu do sociálního bydlení.

## Stav místního systému sociálního bydlení a jeho plánovaný rozvoj

- úspěšnost místního systému sociálního bydlení,
- plány dalšího vývoje místního systému sociálního bydlení,
- udržitelnost místního systému sociálního bydlení.

## Indikátory pro měření změny udržitelnosti lokálního systému sociálního bydlení

Níže navržené indikátory mají sloužit městu Jindřichův Hradec a MPSV k průběžnému sledování změn na místní úrovni. Pro město Jindřichův Hradec je sledování těchto indikátorů vodítkem při aktualizacích Lokální koncepce sociálního bydlení v Jindřichově Hradci. Prostřednictvím této metodiky bude možné prostřednictvím navržených indikátorů nejen lépe mapovat udržitelnost a dopady systémových investic, ale i nadále komunikovat a vzájemně se informovat o sociálním bydlení.

Metodika navrhuje mapovat udržitelnost v časové řadě srovnání roku 2017 (výchozí situace na začátku projektu) s rokem 2020 (konečná situace ke konci implementace projektu) a dále v cca dvouletých intervalech.

Indikátory jsou rozděleny do dvou kategorií: Nejprve se sleduje kontext bytové nouze a dostupnosti bydlení pro osoby v bytové nouzi na území obce. Tyto indikátory jsou ovlivněny mnohými faktory, sociální bytová politika obce je jedním z nejvýznamnějších a měla by mít ambici dlouhodobě a měřitelně bytovou nouzi v obci snižovat a ukončovat.

Druhá sada indikátorů udržitelnosti je úzce svázána s organizační strukturou a s aktéry sociálního bydlení v obcích a sleduje procesní udržitelnost a rozvoj implementovaných projektových aktivit.

V návaznosti na výše uvedené bude také možné sledovat tři další významné oblasti pro sledování úspěšnosti dopadů sociálního bydlení v Jindřichově Hradci, kterými jsou:

- otevřenost programu pro osoby z cílových skupin;
- míra a rychlost zabydlení lidí v rámci programu;
- udržení si bydlení.

## Indikátory:

- počty osob v bytové nouzi,
- dostupnost bydlení pro osoby v bytové nouzi,
- prevence ztráty bydlení,
- průběžné vyhodnocování a aktualizace Koncepce sociálního bydlení,
- ověření metod hodnocení bytové nouze a výběru nájemníků,
- stav bytového fondu v obci, včetně obsazenosti a fluktuace,
- průběžné ověřování působnosti sociálního bydlení v dané lokalitě,
- kapacity pracovníků pro udržitelný rozvoj sociálního bydlení v obci,
- kapacity a zapojení dalších subjektů participujících na systému sociálního bydlení.

**Technika sběru dat:** Většina dat je dostupná pracovníkům obce zodpovědným za lokální systém sociálního bydlení (garant a další pracovníci sociálního a bytového odboru). V případě statistických údajů by se mělo jednat o základní ročně sbíraná data MPSV/ÚP (poskytnutá všem podpořeným obcím v roce 2017 ze strany MPSV) a poskytovatelů sociálních služeb.

**Výzkumný nástroj:** Statistiky, analýza dat a informací viz tabulka níže.

Tabulka č. 1: Návrh indikátorů pro měření změny udržitelnosti

Kontext					
Dlouhodobý cíl	Specifikace	Zdroj dat	2017 (začátek projektu)	2020 (konec projektu)	2022 (periodicky cca každé dva roky po ukončení)
Snížení počtu osob v bytové nouzi	Počet vyplacených doplatků na bydlení do ubytoven	MPSV/ÚP			
	Počet vyplacených příspěvků na živobytí pro lidi bez přístřeší	MPSV/ÚP			
	Kvalifikovaný odhad <sup>1</sup> počtu rodin (a dětí) na ubytovnách	Obec / poskytovatelé sociálních služeb / ÚP			
	Celkový počet osob v pobytových službách na území města v daném roce: – azylové domy; – noclehárny; – domy na půl cesty; – další krizové formy dočasného ubytování (s podporou).	Obec / poskytovatelé sociálních služeb			

<sup>1</sup> Na základě informací sociálního odboru, OSPOD, Kontaktního pracoviště ÚP, poskytovatelů sociálních služeb.

Dlouhodobý cíl	Specifikace	Zdroj dat	2017 (začátek projektu)	2020 (konec projektu)	2022 (periodicky cca každé dva roky po ukončení)
<b>Zvýšení dostupnosti bydlení pro osoby v bytové nouzi</b>	Průměrná délka pobytu klientů v: – azylových domech; – dalších krizových formách bydlení (např. krizových bytech).	Obec / poskytovatelé sociálních služeb			
	Celkový počet odchodů z azylových domů / z toho do nájemního bydlení <sup>2</sup> (v daném roce)	Poskytovatelé sociálních služeb			
	Celkový počet sociálních bytů na území obce vlastněných a) obcí; b) jiným subjektem. Počet sociálních bytů provozovaných / se soc. prací a) obcí; b) jiným subjektem.	Obec			
	Celkový počet sociálních bytů obce s pravidelnou sociální podporou (tzn. minimálně 1 setkání se sociálním pracovníkem měsíčně)	Obec			
	Počet přidělených sociálních bytů v daném roce / počet žadatelů	Obec			
<b>Prevence ztráty bydlení</b>	Podíl stávajících nájemníků <sup>3</sup> obecních bytů s dluhem (ve výši alespoň 2 nájmu) na celkovém počtu nájemníků obecních bytů	Obec			
	Průměrná výše dluhu na nájemném na 1 nájemníka (odhad v Kč): – v běžných obecních bytech; – v sociálních bytech obce.	Obec			
	Počet vystěhovaných nájemníků či nájemníků obce, kterým nebyla prodloužena nájemní smlouva (z důvodu neplnění podmínek nájemní smlouvy) v daném roce – celkem; – v sociálních bytech.	Obec			

<sup>2</sup> Mnohé pobytové sociální služby takové statistiky vedou či je dokážou na vyžádání předložit. Pokud je to pro poskytovatele komplikované, stačí řádový odhad či odpověď „nevím“.

<sup>3</sup> Pokud se hovoří o nájemníkovi, představuje jednu jednotku celá jeho domácnost.

Cíle a aktivity projektu <sup>4</sup>					
Dílčí cíl	Indikátor udržitelnosti	Specifikace	2017 (stav před či na začátku projektu)	2020 (konec projektu)	2022 (periodicky cca každé dva roky po ukončení)
Vytvoření a průběžná aktualizace lokální Koncepce sociálního bydlení	Průběžná aktualizace Koncepce a vyhodnocení plnění cílů	Datum poslední aktualizace -Koncepce			
		Datum poslední aktualizace – Akčního plánu			
		Jak často dochází k vyhodnocování plnění Koncepce			
		Jak často dochází k vyhodnocování plnění Akčního plánu			
		Frekvence jednání pracovních skupin pro sociální bydlení (koordinační platforma města a dalších místních aktérů)			
Zvýšení dostupnosti sociálních bytů – ověření metod hodnocení bytové nouze a výběru nájemníků	Aktualizace kritérií pro posouzení bytové nouze	Stručně popište, pokud došlo v daném období ke změně základních kritérií posuzování bytové nouze či míry potřeby.			
	Aktualizace podmínek pro přidělení sociálních bytů	Stručně popište, pokud došlo v daném období ke změně základních podmínek přidělení sociálních bytů.			

<sup>4</sup> Tabulku je důležité vyplňovat průběžně pro každý rok.

Dílčí cíl	Indikátor udržitelnosti	Specifikace	2017 (stav před či na začátku projektu)	2020 (konec projektu)	2022 (periodicky cca každé dva roky po ukončení)	
Zvýšení kapacit pracovníků obce a dalších organizací pro udržitelný rozvoj sociálního bydlení	Zvýšení kapacit (úvazků) sociální práce obce (či služeb dalších poskytovatelů) věnující se přímé podpoře nájemníků sociálních bytů	Celkový počet úvazků <u>sociálních pracovníků</u> v rámci sociálního odboru <u>obce</u> , kteří se dominantně věnují tématu bezdomovectví, prevenci ztráty bydlení, sociálnímu bydlení apod. – celkem;				
		Celkový počet úvazků <u>sociálních pracovníků</u> v rámci sociálního odboru <u>obce</u> , kteří se dominantně věnují tématu bezdomovectví, prevenci ztráty bydlení, sociálnímu bydlení apod. kteří tráví většinu pracovní doby v terénu.				
		Počet úvazků sociálních pracovníků <u>v rámci projektů</u>				<i>(kolik z původních projektových úvazků bylo udrženo pro přímou práci)</i>
		Počet sociálních pracovníků dalších <u>poskytovatelů sociálních služeb</u> , kteří se věnují tématu řešení bezdomovectví.				
	Zapojení dalších pracovníků a aktérů do rozvoje lokálního systému sociálního bydlení v obci	Kterí další pracovníci obce se podílejí na rozvoji lokálního systému sociálního bydlení.				
		Vypište <u>další aktéry</u> , kteří se na území obce podílejí na rozvoji systému sociálního bydlení.				
		Stručně popište mechanismus spolupráce odborů města či dalších aktérů při rozvoji systému sociálního bydlení.				